

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือเกษตรกรที่ปลูกพืชผักตระกูลกะหล่ำ และเป็นเกษตรกรทั้งหมดจำนวน 120 คน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลพื้นฐานด้านความรู้ การปฏิบัติ ปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำ โดยใช้แบบสอบถามเป็นรายบุคคล

#### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามโดยผู้ทำการวิจัยค้นคว้าสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร
- ตอนที่ 2 ความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร
- ตอนที่ 4 ข้อมูลสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชผักตระกูลกะหล่ำ

#### ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกร

ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานที่ช่วยปลูกพืชผักตระกูลกะหล่ำ จำนวนพื้นที่ปลูก รายได้จากการขายผลผลิต รวมจ่ายซื้อสารเคมีชนิดของสารเคมีที่ใช้ การกู้เงินมาลงทุน ประสบการณ์ปลูก ประสบการณ์การใช้สารเคมี การได้รับพิษสารเคมี การไปตรวจหาสารพิษ แหล่งข่าวสารด้านการใช้สารเคมี การไปขอรับการแนะนำการใช้สารเคมีจากส่วนราชการและการเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการใช้สารเคมี

**ตอนที่ 2      แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชฝัก  
ตระกูลกะหล่ำของเกษตรกร**

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านความรู้ ซึ่งประกอบด้วยคำถามที่วัดถึงความรู้และความเข้าใจในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชฝักตระกูลกะหล่ำ ลักษณะคำถามเป็นแบบเปิดให้คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูกเท่ากับ 1 คะแนน และให้คะแนนสำหรับในข้อที่ตอบผิดเท่ากับ 0 คะแนนจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็มเท่ากับ 20 คะแนน

เกณฑ์การวัดความรู้ ความเข้าใจในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชฝักตระกูลกะหล่ำของเกษตรกร พิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้คิดเทียบกับคะแนนเต็ม

**ตอนที่ 3      แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช  
ฝักตระกูลกะหล่ำของเกษตรกร**

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านการปฏิบัติประกอบด้วยคำถามที่วัดถึงการปฏิบัติในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชฝักตระกูลกะหล่ำ ลักษณะคำถามเป็นแบบเปิดให้คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูกที่สุด 3 คะแนนรองลงมา 2 คะแนน และ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิดจะได้ 0 คะแนน โดยคำถามเป็นแบบตัวเลือกมี 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 60 คะแนน

สำหรับการกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติของผู้ให้ข้อมูลดังนี้

- คะแนนระหว่าง 40 - 60                      หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับดีมาก
- คะแนนระหว่าง 20 - 39.99                หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- คะแนนระหว่าง 1 - 19.99                    หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

**ตอนที่ 4      ข้อมูลสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีป้องกัน  
กำจัดศัตรูพืชฝักตระกูลกะหล่ำ ลักษณะคำถามเป็นแบบเปิด**

**การทดสอบแบบสอบถาม**

ทำการทดสอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุง แก้ไขให้ถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาที่จะวัด (Content Validity) มากยิ่งขึ้นแล้วนำไปทดสอบกับเกษตรกรจำนวน 10 ราย เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถามแล้วนำมาปรับปรุง

### การรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1** เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตระกูลกะหล่ำ และข้อมูลอื่น ๆ ของหมู่บ้านตัวอย่างจากสำนักงานเกษตรอำเภอแม่ริม องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองแก้ว สำนักงานสาธารณสุขตำบลเหมืองแก้ว และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

**ขั้นตอนที่ 2** เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้แบบสอบถามประกอบกับการสัมภาษณ์ จากกลุ่มประชากรที่ได้ศึกษา

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลผลของการวิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ ใช้การคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC ซึ่งสถิติที่ใช้ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าสูงสุด (Maximum)
2. สถิติทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และ ค่าไคสแควร์ (Chi-square Test)
3. หาค่าความสัมพันธ์ของความรู้กับการปฏิบัติ